

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Deres dato: 03.02.2012
Deres referanse: 201200324
Vår dato: 07.05.2012
Vår referanse: 2012/388
Vår saksbehandler:
Willy Aagre
willy.aagre@hive.no

Høringssvar om NOU 2011:20. Ungdom, makt og medvirkning

Vi viser til høringsbrev datert 3.2.2012 med invitasjon til høring om *NOU 2011:20 Ungdom, Makt og medvirkning*. Uttalelsene fra Høgskolen i Vestfold vil i hovedsak være relatert til følgende kapitler i utredningen: kapittel 3, Skolens demokratioppdrag, kapittel 5, Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning samt kapittel 6, Valgkanalen.

Høgskolen i Vestfold har drevet med lærerutdanning siden 1958. I tillegg har høgskolen siden midten av 1980-tallet bidratt til faglig å belyse ungdomsliv og ungdomskultur bredere enn det tradisjonelt har blitt gjort i lærerutdanningene gjennom tverrfaglig orienterte fagdisipliner som fritidspedagogikk og ungdomskunnskap. Impulsene fra disse fagmiljøene har satt klare spor i vår egen utdanningspyramide ved at demokratiperspektivene gis sentral plass innenfor masterstudiet i pedagogikk gjennom modulen *Læreprosesser i barne- og ungdomskulturen*. Dessuten har emnet *Barne- og ungdomskultur, medvirkning og demokrati* en lignende rolle i vårt foreslåtte PhD-studium *Profesjonsrettet forskerutdanning i pedagogiske tekster og læreprosesser i barnehage og skole*.

Uttalelse om skolens demokratioppdrag (kapittel 3 i utredningen)

Høgskolen i Vestfold støtter initiativet til å styrke demokratisk og politisk dannelse i grunnskolen, men er kritisk Kunnskapsdepartementets forslag om å fjerne faget elevrådsarbeid. Vi mener at det beste er å videreføre elevrådsarbeid som fag, samtidig som en arbeider for å gjøre fagplanene mer konkrete og sørge for at elevinnflytelsen blir mer reell enn den er i dag. I en slik sammenheng ser vi lovfesting av retten til elevrådsmidler, kompetanseløft for lærere med ansvar for elevrådsarbeid og styrkingen av lærlingenes medvirkning ved å etablere regionale lærlingeråd, som fornuftige tiltak. Det som må stå sentralt i en bredere satsing på demokratifaget, er at det nøye koples til reell medvirkning i skolehverdagens faglige og sosiale sider, med sikte på at faget ikke fungerer elitært og i praksis blir opplevet som irrelevant for mindre privilegerte elevgrupper. Her er det mye å lære av det beste innenfor fritidsklubbtradisjonen. Her ser det ut til at klubbmedlemmenes innflytelse er mer reell – ikke minst på grunn av en mer uformell samværsmåte mellom ansatte og medlemmer, og at demokratiarbeidet dessuten når ut til bredere grupper av ungdom.

Ad kapittel 5 Myndighetsinitierte ordninger for medvirkning

Høgskolen i Vestfold støtter det allmenne målet om å styrke de kommunale ungdomsrådene, blant annet gjennom å tydeliggjøre retningslinjene for dette arbeidet. I disse retningslinjene bør betydningen av bred rekruttering understrekes. I tillegg til å gi tilskudd til kommuner som satses på ungdomsråd, bør det finansieres 8 - 10 pilotprosjekter fra et variert utvalg av kommuner, med

tanke på å innhente forskningsbasert kunnskap om hvordan ungdomsråd med ulike geografiske og befolkningsmessige forutsetninger fungerer i praksis. Erfaringene herfra vil i sin tur kunne føre til at retningslinjene for ungdomsrådene blir mer jordnære og treffsikre. Vi er enige med utvalget i at fritidsklubbene har en viktig rolle å spille når det gjelder å sikre en sosialt bred rekruttering til ungdomsutvalgene. I enda større grad må en finne gode løsninger på at ungdom som i stor grad mangler talspersoner, for eksempel ungdom som primært nås gjennom utekontakter og ulike former for oppsøkende virksomhet, også kan gjøre sine synspunkter gjeldende i ungdomsrådene.

Høgskolen i Vestfold gir sin tilslutning til forslaget om å etablere regionale ungdomskonferanser, ikke minst med tanke om å skape bredere deltakelse fra ulike ungdomsgrupper. Det ses dessuten som nødvendig at de kommunalt og fylkeskommunalt ansatte som skal sørge for å få disse nye organene til å fungere, gis midler til nødvendige kompetanseløft innenfor området medvirkning, demokrati og digital kommunikasjon. Det er viktig at slike konferanser kombinerer formelle og uformelle tilnæringsmåter, slik at takhøyden oppleves som stor. Her kan dialogkonferansemodellen være en velegnet form.

Kapittel 6 Valgkanalen

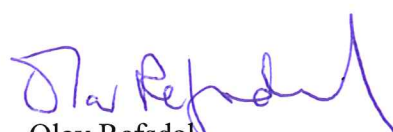
Høgskolen i Vestfold ser at NOU 2011:20 spriker når det gjelder spørsmålet om stemmerettsalder. Som institusjon vil ikke høgskolen ta stilling i dette spørsmålet. Vi vil likevel understreke at det etter vårt syn vil kunne ha stor verdi for ungdoms politiske interesse at de kan avgi stemmer ved lokalvalgene og dermed styrke medvirkningen når det gjelder skolepolitisk beslutninger som er delegert til skoleeier. En reell innflytelse på kommunale spørsmål om skole-, kultur- og fritidstilbud vil kunne tydeliggjøre at politikk også handler om verdispørsmål i det nære. Høgskolen mener derfor at spørsmålet om stemmerettsalder bør utredes videre, blant annet på grunnlag av forskningsbasert kunnskap som ble høstet gjennom prøveordningen ved siste kommunevalg.

Avsluttende generelle kommentarer

I demokratisammenheng er de økende sosiale skillene som påpekes i utredningen en stor utfordring. Alle samfunnslag vil tape på at de minst privilegerte blant de unge føler seg utelukket fra å involvere seg i spørsmål som har med medvirkning å gjøre. Det er viktig å bevare og utvikle et viktig kjennetegn ved det norske samfunnet, nemlig viljen til å skape inkluderende fellesarenaer for brede grupper i utdanningsammenheng. Det er derfor av avgjørende betydning at de segregeringstendensene som kan spores, ikke utvikler seg videre. Mot dette må det mobiliseres på bred front, både i skole- og fritidssammenhenger, når det gjelder styrking og etableringen av nye ungdomsdemokratiske fora.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Vestfold

Petter Aasen
Rektor

Olav Refsdal
høgskoledirektør